

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt - kr.
Félévre . . . . . 5 . . . . .
Negyedévre . . . . . 2 . . . . . 50 . . . . .
Egy hónapra . . . . . 1 . . . . .
Egyes szám ára 4 kr.

Felelős szerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hét hasábos polt. sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többeszer
hirdetések alkú szerint jutányos áron vétetnek fel.

Érdekek harcza.

Debreczen, jul. 27.

Jó közigazgatás és jó közgazdasági politika, amely nem vesz tekintetbe más érdekeket, mint azokat, amelyek a magyar nemzet erősödésére szolgálnak, ez legyen a magyar politika vezéremberének céliránya.

Nem kell jobbra pislogni s hallgatózni, hogy mit mond a kapitálista érdekeket szolgáló börze és nem kell balra kacsintgatni a határon túl, hogy mit mond kedves szövetséges társunk, Ausztria.

Mert mihelyest ezeknek a maguk részéről jól megvédett és önzessel körülzárt érdekeire esik a tekintet, mihelyest befolyást engedünk ezeknek a nemzeti közgazdasági politika vezetékeire és irányítására — lék üttetik azon a hajón, a mely ott imbolyog a vizeken, irány nélkül, czélt tévesztve, veszélyeztetvén azokat, akiket a boldogulás révpártjára akart vinni.

Nem mondjuk ezeket minden alap nélkül, mert hiszen a magyar mezőgazdaság termékeinek értékesítése fölött most ülésezett egy börzeankett, amelyen negyven ugynevezett merkantilista ellen csak hárman voltak azok, akik a hazai földmivelés érdekeit védelmezték, hárman negyven ellen vették védelembe a magyar buza becsületét a külföldi áru ellenében.

Annak a nagy garral lefolyt szaktanácskozmánynak eredménye meddő maradt, mert határozatot nem hoztak, csak eszméket cseréltek s a börze emberei, a buzakereskedők bizony nem fogtak arra az álláspontra helyezkedni, hogy a magyar földmivelés érdekei előbbre helyezendők a börze, a kereskedelem érdekeinél, sőt még azt sem fogják majd koncedálni, hogy az érdekek képviselőit paritás jöjjön létre.

A régóta folyó harc nem szűnik meg s ebben a küzdelemben a rövidéletű a magyar gazdaság fogja huzni, ha jó közgazdasági politikával nem jönnek segítségére.

Csodálatosan akarják dokumentálni a budapesti börze matadorjai: hogy ők az igazi és egyedül hivatott árszabályozók és ármeghatározók.

Most közeleg vége felé az aratás, az ország legnagyobb részében már a cséplés is javában folyik és majdnem mindenütt azt jelentik, hogy az utolsó hetek rendkívüli időjárása következtében nem jó eredményt tüntetnek föl a cséplési munkálatok, a mennyiség csekély, a minőség sem felel meg teljesen és mégis a börzén napról-napra hanyatló és a kenyérmagvak ára.

Minden jel arra mutat, hogy a börze urai meg akarják büntetni a magyar mezőgazdaságot azért, mert a börze anélkül az a három agrarius ellenük mert szót emelni a magyar föld érdeké-

ben. A kartell-malmok nem vesznek magyar búzát a mostani alacsony árak mellett sem s azt hirdetik, hogy az őrlelési forgalom, vagyis az idegen búzának vámenedményekkel való földolgozásának beszüntetése az oka annak, hogy olcsóbb a magyar buza ára.

Nem szükséges ez a védekezés. Hiszen az őrlelési forgalom csak a múlt hó végén járt le, husz nap pedig nem számíthat a helyzet megítélésében.

Szó a mi szó, a merkantilisták harcza tovább folyik a nemzeti munka ellen, a magyar mezőgazdaság megmérhetetlen kárára.

Ennek a káros működésnek véget kell vetni, ezt ellensúlyozni kell helyes, okos, világos és határozott nemzeti közgazdasági politikával.

Helyes irányba kell terelni a közvetítő kereskedelmet, okosan kell fejleszteni az ipart, világosan kell rámutatni a szövetkezetek áldásos működésére és határozottan meg kell állapodni magyar nemzeti irányban telepítési és munkásvédelmi törvényekkel, de nem csak szaktanácskozmányokon elpuffogatott beszédekkel és a ezeket követő bankettekben kölcsönös magasztalási tosztokkal, hanem becsületes munkával, tényekkel, melyeket nem lehet megczáfolni senki kedvéért sem.

Azután föl kell készülni arra a nagy és nehéz munkára, melynek eredményét az 1903-ban megújult életbe-

A Mikulás faczipője.

A »Debreczen« eredeti tárczája.

— Ebeszés egy híres ember életéből. —

Németből fordította **Kalocsa Róza.**

Az 1832. évet irták.

Épp-n tíz éve volt, hogy a régi tengerparti és kikötő város, Dieppe a Normans tengeri fürdővé avanszírozott, habár akkor még nem önzönlött oda közlrol-távolról annyira a vendég, mint később, mikor divattá lett ezeken a tengeri fürdőknél és a tengeri levegőnek erősítő hatását fedicsérni.

Ismét megérkezett az ősz és vele azoknak gyógyulást vagy szórakozást kereső tömege, azok a vandormadarak, kik hangos cseregéssel bekvártélyozták magukat a halász vagy hajós házakba.

Ha voltak is sokan, a kik nyereszkedtek ez újítás következtében, de akadnak olyanok is, a kik nem voltak nagyon megelégedve ezzel az új módi limlommal, a mely a legtavolabbi halászkunyhót sem kímélve mindenüvé befurakodott.

Egy ilyen megcsöknyösödött ellensége volt Dieppe tengeri fürdővé emelkedésének már kezdettől az öreg Montard Péter halász, fehér haju vastagnyaku, tőzgyökeres normann, azok egyik utóda annak az erőteljes tenzeresztörzs utódoknak, a kik nem bírták elfelejtani, hogy a szép Normandia abban a régen mult időben

nagyobb és fontosabb szerepet játszott Franciaország, sőt a világtörténetében, mint önálló hercegség, sőt egykor a francia trónörökösök is »Normandia hercege« címet viseltek, míg később a »dauphin« elnevezés lett divat.

Hanem a Montard Péter házába ne is jöjjön ám valamiféle fürdővendég, pedig nem csak egynek lett volna rá gusztusa, tetszett volna nekik a halászház festői fekvése, mely regényesen egy magánosan álló sziklára volt építve és szabad kilátást engedett Dieppe városára, aztán az a ellenes tizenötödik századbeli var hegyen emelkedő erős tornyos bástyáira, és végre a nyílt, mérhetetlen tengerre.

— Menjenek Poleibe, szokta mondani a normány megvetően rámutatva Dieppe egyik szegényes külvárosra, melynek halászkunyhókból álló épüetei az Arquas patakon álló köhiddel voltak a várossal összeköttetésben. Ennek a külvárosnak lakói, viselet, nyelv, szokások tekintetében teljesen különböztek a többi normannoktól.

No bizony Montard Pétert nem lehetett sem pénzzel sem jó szóval meghódítani.

Hiszen — hála Istennek! — nem szorult rá.

Az öreg halász csaknem egyedül állott a világon — igaz, hogy két erős labou.

Csupán unokája, Niczika, a ki az öreg halász háztartását rendben tartotta, komor óráit felvidította, hiszen ez az egyetlen unoka

volt minden a mi az öregek megmaradt a családjából; mert a kiket öle a halál el nem ragadt, azt elrabolta a háborgó tenger.

Tehát a csinos, üde, vigkedvű Niczika volt most már az öreg halász vönsögenek egyetlen öröme, ha bár ezt a nagy világért el nem árulta volna az a viharedzett tengerész, hogy az a leány az ő lelkének lelke, az ő telének tavasza volt.

De ő már öreg volt és ha — daczára erőteljes voltának — a kaszas érte talaj jönni, úgy Niczika egyedül, támasz nélkül marad.

Ennek nem szabad volt megtörténnie! Ennél fogva idejében kellett valami jóra való kerőrl gondoskodnia, mert Montard Péter meg abban a véleményben volt, hogy az Isten által az ifjuság felettes hatóságának szülőknél vagy gyámoknak a kötelessége gyermekeik jövőjéről gondoskodni.

Meg is találódott a völegény jelölt csakhamar, csak hogy fájdalom! — mint az gyakran megesik — jobban tetszett az az öregek, mint a fiatal leánynak, a ki a maga részéről egészen mást hitt az igazinak.

Igy álltak a dolgok a Montard Péter házában, a mikor az 1832. ősz és ve'e együtt a dieppi fürdőidény ismét beállt.

A kora ősznek egyik gyönyörű napján beállt már az est, a mikor az öreg halász a napi munkák vegeztével, pigáján pófékelve leült a háza elé a padra és nézte a tengert.

léptetendő kereskedelmi szerződéseket szeretnők kifejezve látni. Itt kell majd erősen talpra állani a nemzeti termelés védelme érdekében, megőrizni a nyers-termelésnek az ipart s biztosítani az iparnak a nyers-termelést.

Ez az alapelve a nemzeti termelés és a nemzeti munka védelmi politikájának.

Ezt az alapelvet szeretnők beoltva tudni minden magyar politikusbá, minden magyar iparosba, minden magyar földmivelőbe, mert ez adja meg a magyar nemzetnek igazán a boldogulás felvezető utirányt.

A kínai háború.

Egymást érik a táviratok, melyek újabb és újabb fordulatokkal variálják, hogy a követéségeknek Pekingben semmi baja nincs. Hitelek azonban e híresztelések sehol sem találunk, sőt Congernek, az amerikai követnek alítólagos táviratát is nagyon kétkedve fogadják. Hogy a hivatalos és titkos amerikai sifferekkel volt írva a távirat, ez nem oszlatja el a kétséget.

Kétféleképpen is magyarázzák, hogyan eshetett meg a sifferezés ellenére is a hamisítás. Az egyik magyarázat szerint a kínaiak a mérszálás után megtalálták a kulcsát a titkos írásnak s így könnyen módjukban volt a hamisítás.

A másik magyarázat azt mondja, hogy a távirat csakugyan Congertől származik, csak hogy még júniusban kelt s a kínai kormány visszatartotta és csak most továbbította. — Erre vall az a körülmény is, hogy nincs keltező és hogy nem az amerikai kormány kérdésére való feleletet tartalmazza, hanem kétségszerűen segítségkiáltást. Van egy harmadik verzió is, mely azonban kevés hívrőre talál. E szerint a követek csakugyan élnek, de foglyok és a kínaiak Congertől úgy csikarták ki a táviratot.

Hire jött a minap, hogy Kína és Japán között alítólag titkos alkudozások folytak Európa ellen való szövetségről. — Az orosz

lapok küönösen nagy hangon emlegették ezt az alítólagos tárgyalást és — az angol sajtó szerint — iparkodtak meggyanúsítani Japánt. Japan azonban ma igen egyszerűen és tökéletesen cáfolja meg ezt a híresztelést. Közéteszi, hogy a kínai császár csakugyan irt levelet a mikádónak és szövetségre hívta fel. A mikádó választát is közléteszik: azt felelte a kínai császárnak, hogy gondoskodjék először a béke helyreállításáról és a követek megvédelmezéséről, akkor Japan hajlandó közbenjárni hogy Európa lehetőleg békés uton kapja meg az elégtelést az eddig esett sérelmekert.

A legújabb hírek a következők:

A követek élnek.

London, jul. 21.

A Reuter-ügynökség jelenti Wasingtonból tegnapi kelet el.

A csifu amerikai konyul jelenti:

A sactungi kormányzó azt táviratozza, hogy éppen most végleges meg rósítését kapta annak a hírnek, hogy a pekingi követek épek és egészségesek s hogy a haóságok módot keresnek kiszabadításukra és megvéadásukra. Hay külügyminiszter Conger pekingi amerikai követ táviratát közölte az Egyesült-Államok külföldi követeivel s usította őket, hogy beszéljenek rá a kormányokat, hogy Peking azonnali felmentésében közreműködjenek.

London, jul. 21.

Míg az amerikai kormány Conger táviratát valódinak tartja, a londoni sajtó egyszerű hamisításnak minősíti azt és azt mondja, hogy a beérkezett táviratok jöllehet Congertől származnak, még sem foglalnak mggukban választ a washingtoni kormány kérdésére. Valószínű, hogy e távirat egyike azoknak, melyeket Conger még az általános vérengzés előtt akart küldeni, de melyeket a kínaiak elfogtak s csak most bocsátották tovább a hatalmak felrevezetésére. Ezt igazolja az a körülmény is, hogy Conger — diplomata táviratokkal ellentétben a hozzá intézett kérdés atvételét nem igazolta.

Berlin, jul. 21.

A párisi, brüsszeli és washingtoni táviratok még nyuitanak ugyan reményt, de ezeket kétkedéssel fogadják. Itteni körökben számolnak azzal a körülménnyel, hogy e

táviratok nem egyebek, mint a kínai mandarinok csalásai. De ezzel szemben e hírek valódisága mellett is szól némely körülmény, legalább ezekből úgy látszik, hogy e hó 14-én még egyes követek éltek. Conger táviratát előbb is elküldhette volna, mint most.

Lehetséges azonban az is, hogy az amerikai sifferek kulcsát megtalálták a kínaiak és e szerint hamisították a táviratot, vagy pedig, hogy Congernek egy régebben kelt táviratát meg csak most küldték el.

Az európai akció.

Berlin, jul. 22.

A katonai újság közléteszi a szövetséges csapatok létszámát, mely a következő: 16,000 német, 12,000 angol, 6500 francia, 50,000 orosz, 21,000 japán, 7000 amerikai, 2000 olasz, osztrák és magyar. Összesen 115,000 ember, 311 tábori- és 36 Max-mágyuv.

Oroszország külön akciója.

London, jul. 21.

A Globe-nak Shanghaiból a következő, oriai jelentőségű dolgot sürgönyzik:

Oroszország Li-Hung-Cang közreműködésével titkos tárgyalást folytatott Thuan herceg kormányával. Linkungi alkirály erről Tuan hercegtől tudott meg közelebbit, a hatalmakkal azonban nem közölte. A Yangsze tartományokban egy némely magasabb tisztviselők Oroszországgal való titkos szövetség mellett foglalnak állást.

Zichy Jenő a kínai lázadásról.

Zichy Jenő gróf, a ki tudvalevően nemrég tért vissza második ázsiai utjáról, a mely alatt bejárta Kínának nagy részét, módfölött érdekes cikket irt a kínai kérdésről, kapcsolatban az ő ottlele alatt tapasztalt elményekkel. Az érdekes cikkből fővárosi tudósítónk nyomán az alábbi részleteket adjuk:

Előre kell bocsátanom, hogy éppen kéthétet azelőtt játszódtott le az akkori palotafordalom, mely alkalommal a császárt meg fosztották trónjától.

Nagynénje a hirhedt messalina és cinkos társai deportáltak, illetve elzártak a császári palota kellő közepén levő szigetre. Ezen for-

— Adj' Isten, Montard apó! szólalt meg hata mögött egy férfi hang. Ez aztán estve. Megengedi, hogy ide üljek egy kicsit mellé?

Az öreg u agondoltan tekintett hátra.

— Hat miért ne Didier René? Mondá bizonyos pártfogói barátsággal. Elferünk itt ketten is. És ha Niczika hazajön, ha tölte telj azt a boros kancsót, mert nincs biz abba nincs bizony egy csepp sem, minthogy munka után édes az ivás.

— Biz az ugy van Montard apó, velé a vendég a padra leülve, az öreg mellé. Magának igaza van, mint mindig, azonban a mi Niczikát illeti — hm! — arra ugyan hiába várnék, mert az ma aligha jön haza egy jó darabig.

— Mit beszélz? dörmögött az öreg, és oldalvást haragos tekintetet vetett a fiatalemberre, mit akarsz ezzel mondani Didier René?

Ez a Didier René már nem volt egészen fiatal ember, nagy tartása és halászváltázhöz képest gondos öltözködése jölletről tanuskodott, de sötét szemében valami olyas leelkedett, amit alítólagosságnak és rejtett gonosz-ságnak lehetett volna nevezni.

— Nem akarok én semmi mást mondani Montard apó, csak azt, hogy Niczikának más dolga van most, mint a mi kancsónkba bort csapómi.

— Teringettél! kiáltott fel az öreg, ki avval a szóval Didier René, vagy vigyen eléged az ördög!

— Na, na, Montard apó, csak ne olyan tüzesen! viszonzá a másik. Hiszen mindjárt megtudja, mert hiszen maga előtt tudja, hogy nincs titkom. Csak jelezni akartam maga előtt

ha ugyan még eddig észre nem vette volna, hogy ebben a pillanatban a [Niczika téteti magának a szépet és udvarolatt magának attól az éhenkórász hajó-legénytól, Bernhard Henri-től! Igaz, hogy ördögös szép ficzkó az a Bernhard gyerek, a kitől bizony jó lesz örizkedni!

A öreg halász kivette szájából a pipát, pedig ez — és azt Didier René is jól tudta — ez már benső nagy felindulásnak a jele volt nála.

— Akaszszon fel a hóhér, Didier René, hogyha hazudsz! tör ki az öreg.

— Ugyan, már hogyan hazudnék én magának Montard apó, magának a kit úgy tiszttelek, mintha a saját édes apám volna — Isten nyugtassa meg! De mondja igazán ne haragudjam, ha látom, hogy Niczika, a ki ram sem hederit, egy ilyen koldustarisznás suhanczal csapodárkodik? Hiszen maga tudja legjobban, hogy nekem milyen komoly szándékaim vannak.

— Hogy törnék ki a nyakad, meg valamennyi csontod, ha más mint komoly szándékod volna Niczika iránt, dühöngött az öreg, kivel most sem volt jó kikezdeni, mert éppen kapóra jött volna neki valami villamharító, a kin bosszuját tölthesse. Vigyzz magadra Didier René, ha nem lesz igaz, amit most mondtál.

— De ha igaz, Montard apó? kérdeze leselkedve Didier René mi lesz akkor?

— Akkor? — morogta a vén halász, akkor vigyázzon az a másik és Niczikával is beszéljek egy pár szót, légy nyugodt.

— Hat én bizhatom-e szintén a maga adott szavában, Montard apó, hízelt a

leánykérő, hogy maga inkább engem, mint barki mást fogad el vejenek? Mond Niczikának rólam egy pár szót? Magának csak szót fogad gondolom!

— Volt már rá eset, hogy én nem tartottam meg a szavamat? Didier René, formédt rá az öreg. Ne beszélj ilyen butaságokat. Bernhard Henri nem kaphatja meg azt a leányt, mert ő csak szolgalegény és nem szabad ember, mint te meg én, aztán üssön bele a menykő, ha be nem látja azt az a Niczika is.

Didier René meglegedetten bólintott fejével.

Aztán fölkel.

— Haza kell most mennem, jó egészséget Montard apó! Maga csakugyan talpig becsületes ember — magára rá bízom az egész dalgot. Maga majd csak el tud banni egy vázson cseléddel. Isten áldja!

Mikor aztan Montard Péter ismét egyedül volt, jó darabig elgondolkozott és a mellett mindig vastagabban eregette a füstöt pipájából.

Mikor az első felindulás és harag csendesedni kezdett, kissé hidegebb vérrel gondolta meg a dolgot.

Hát tulajdonképen mi is volt abban, ha Niczika elbeszélgetett az ő gyerekkori játszópajtásával Bernhard Henrival, meg ha tréfált is vele?

Hiszen mint testvérek ugy nőttek fel együtt.

De a féltékenység elvakítja az embert és hogy a sokkal öregebb és kevesebb szép Didier René-t a kit vetélytársának hitt, nem nagyon kedvelhette, nem is lehetett tőle rossz neven venni.

radalom alkalmával jelen voltam, a mikor misszionáriusokat megölték: akkor is egyes követségek megvédésére 100—100 katonát és két golyószóró ágyút küldöttek az őrségre.

Ebéd közben kérdést intéztem a főmandarinokhoz, hogy mondják meg, mit szándékoznak tenni akkor, ha bekövetkeznék a pillanat, a mikor a követségek megvédésére küldött 100—100 katonát kevésnek bizonyulna a főbujtogatott tömeggel szemben? Mily szerepet venne akkor a csungli-jamen, a kormány és hadsereg?

De minthogy kérdésem, melyet a főmandarinokhoz intéztem, válasz nélkül maradt a tábornokokhoz és főurakhoz fordultam, kérvén őket, hogy kérdésemre adják meg a választ.

Erre az egyik főmandarin így szólt:

— Ugyan, miért faj neked a fejed azért a mi csak a csungli-jamen tagjainak okozhat aggodalmat.

Erre én ezt válaszoltam.

Csak azért mert ha az én fejemet fogják beverni, az nem a tisztelt csungli-jamen tagjainak fog fájdalmat okozni, hanem nekem.

Erre általános derültég tört ki. Végre hosszas szünet után az egyik tábornok így szólt hozzám.

Azt hiszed hogy az európaiak presztízse és tekintélye emelkedett az által, hogy azt a gyűlöletes politikai bűntényt hallgatagszankcionáltak, hogy mikor egy uzorpátor nő trónra ült és a törvényes császárt elűzte? Ezt szóltanul nézték a hatalmak. Azt hiszed, van a kínai birodalomban olyan ember, aki ezt nem tudja, aki ezt el nem itéli? A kínai császár elvesztette trónját és lehet, hogy nemsokára életétől fogják megfosztani azért, mert a kínai birodalmat európai nivóra akarta emelni; mert európai reformokkal új instituciókat akart létesíteni. Azokat pedig, a kik őt eltörekvésben támogatták, mint Csang-Ly-Ant az első minisztert felkoncolták.

Kanz-Yun-Vayt a reformáció tervezőjének öcsését kintpadra hurcolták, a mandarinok seeregét pedig kalodába verték és lefejezték. És a nagyhatalmak követői ezt mind szóltanul nézték és elmentek kezét csókolni császárnak és suttymban üzleteket akartak kötni államak részére. Ki egy kikötőt, ki vasuti

koncessziót kért; egy állam pedig fegyvereket akart szállítani Kínának, sőt szállított is. Ezzel tették tönkre az európaiak tekintélyüket, ezzel tették tönkre a barátságát, a melylyel az idegenekkel szemben engedményekre mulatkoztak kajlandóknak. Az ugynevezett kínai császárné pedig kétes szerepet játszott hosszú időn át, melyben semmiféle irányban magát exponálni nem akarta.

Kína olyan mint egy hajó: csupa titkos társulatok kal bevont területeket képez. Az ottani mozgalomnak, mondjuk inkább társadalmi forradalomnak, keletös irányú volt: az egyik, hogy a nagy kínai tömeg beleunt a mandzsu-dinasztia uralkodásába. — Ezen túl akartak tenni. A másik tendenzia, hogy ki minden idegennel!

És ez volt népszerűbb. A kínai császárné látván az óriási fejlődést a mozgalomnak, a mely a mandzsu-dinasztia ellen fordult, félig kényszerítve, de talán szívesen is a propularis eszmét, az idegenek elűzését fogadta el. És így egy szép reggel a boxerek partjára állt.

Keserü cselédek.

Irta: Tömörkény István.

Szeged, július 21.

Vidéki hetilapok rendőri híreit bizonyára kevesen olvassák. Kosuth Lajos ugyan azt mondta, hogy mindent el kell olvasni, a mi az ember kezéjébe kerül, mert nem lehet tudni, hogy mikor és mely nyomtatványban adódik elő valamely érdekes dolog. Érdekesek is ezek a rendőri hírek. Soha a nyári életunt kanászbotjárt, életunt beresgyereket nem lehet találni, mint e jelentésekben. Itt is, amott is aggadják fel magukat a kimulnak a rövidke, egyszerű pusztai életükből. Lógnak az istálló gerendáján, vagy a kortefán a természetesen halott gyanút kerülnek le a kötérről. Csodálatos, hogy a kenyert a maga munkája által érdemlő eme legapróbb népek között, a kik éppen nem modernizálódtak, a kik sem nem idegesek, sem nem tulereitel, sem Schopenhauerrel barátságban nincsenek, akik csak olyan pusztai kanászkönyvek ma is, mint ötven évvel ezelőnek előtte: ily erős mértékben elterjedt az életuntág.

Hanem hogy Niczika ahhoz a Bernhard Henrihoz melegen nőül? Ostobaság, arról még csak szó sem lehet.

Hiszzen az a Bernhard Henri mindössze is szegény hajóslegény volt, ellenben Didier René gazdagabb halászgazda volt, mint ő — Montard Péter maga. És azonkívül is Bernhard Henri nem is volt neki kedvére való legény.

Ez a legény mindent jobban akart tudni, mint más, még gondolkozott is a maga eszével és ellene mert szólni az öregnek, ha az a régi jó időket és normanszokásokat dicsérte. Ellenben Didier René sohasem ellenkezett vele, hanem mindig a szájaize szerint beszélt.

Azonban — fájdalom — az a Niczika is úgy megtudta magát makacsítani, mint akár az öreg vasfejű nagyapja.

Ezt bizonyára tőle tanulta vagy éppen tán örökölte. Mindamellett nem kételkedett rajta, hogy engedelmisséget talál, ha Didier René leánykérését mint saját kívánságát és akaratait is adja neki elő, hiszen a szülők áldása épít házat a gyermekeknek.

Azonban az a Bernhard Henrik história csak még sem tetszett neki.

— Ördög vigyen el engem, morgott magában, ha azt a Bernhard Henrik ki nem lököm az ajtón, ha ez a subancz bátorodik ennek a leánynak ostobaságot sugdosni a fülébe...

Ezek a vén halász vendégszeretetről nem nagy mértékben tanuskodó gondolatok hirtelen felbeszakadtak az eleje eső árny által.

Montard Péter pedig nem igen ijed meg a maga árnyékától: feleletet meg éppen nem is mert ez a vén tengerész.

Azelőtt nem volt ugyan minden kisebb városban ujság, s így azt is lehet mondani: megtörténtek ezek a dolgok azelőtt is, csak nem volt, a ki nyomtatásban hírül adja. Lehet, hogy így áll a dolog, de azért jogos ebben kétkedni is. Mert nem volt ez azelőtt még sem annyira divat, mint most, hogy tizenkét-tizenhárom esztendő pusztai gyerekeknek ilyen gondolatokkal legyen tele a fejük. Alighanem az a cselédtörvény ennek az oka, amely ez apró lelkek testének ütésére fejjogosítja a gazdát, s mert elég rossz gazda van a világon, — a kik ezzel a joggal élnek is, E dicső jog nyomán kis magyarok akasztják föl magukat az istállógerendákra. Másfelől országos intézkedések tetettek, hogy kisebb legyen a halandóság, it pedig a törvény enged utat a rosszlelkűnek, indulatosnak, magával nem bírónak arra, hogy másokat a föld alá küldjön.

S cselédet manapság úgy szokás tekinteni, mint az eredendő bűnt. Hogy rosszak, hogy szándékosan kárt okoznak, hogy penzen fizetett tolvajok!

— Hol vannak a régi jó cselédek? — sóhajtanak föl a gazdák.

Válaszul a cselédek sóhajtának föl:

— Hol vannak a régi jó gazdák?

Vannak, nem lehet mondani, hogy ne volnának. E helyeken azonban nem is következnek elő, hogy a kiskanász kötele kívánkozna. Ott más világ van. Ahol megmaradt a régi partriarkalizmus gazda és cseléd között abban az értelemben, mely szerint az alföldi magyar a tulajdon gyermekét is cselédnek nevezi. Ahol huszonöt és harmincz esztendő közt át egy helyben szolgáló cselédek találhatók. Ahol a szó szoros értelmében egy a kuczko a kemenczével, a hol a gazda javában a cseléd tulajdon javát őrzi. De fájnak s aprankint kiforognak a régi valóságukból s ehalnak, kipusztulnak az öreg cselédek, akik a gazdát annak idején karukon hordozták, mint cecesszópót. Csak régi nótákban él az ma már, hogy a cseléd a munkadót adós gazdának nevezte.

— Borzasztók ezek a mai cselédek! — kiált föl a gazdasszony, mikor június második felére a szolgáló fölmondja a szolgálatot. Csakugyan borzasztó is az, hogy a cseléd pénzt akar keresni, többet, mint a mit a közönséges házi dolgokért havonta kápní szokott. Borzasztó ez, hogy el mer menni aratás idejének marokverőnek, borzasztó az, hogy egyáltalán élni akar, borzasztó az, hogy izmainak munkájáért akkor, a midőn arra alkalom kínálkozik, jövedelmet óhajt.

— Borzasztók ezek a mai cselédek! — kiált föl a rendőri bírósága hallgató közönsége, mikor egy gazdának arról való panasza hallja, hogy a cselédje darabfalval megkergette az udvaron. Persze másnap nincsen ott ez a kialtozó közönség, mikor a megcizált cseléd előrdja a dolgot, hogy hajnaltól estig dolgoztatták, de enni nem adtak neki még hulladékot sem elegendőt, s mikor ezt fölpanaszolta, úgy vágja arczul a cselédtörvény idevágó paragrafusai alapján a gazdája, hogy a földre bukott.

Jó elkü ember az ilyesmit elképzelni sem képes, annál inkább hajlandó az egész dolgot valótlanágnak tartani. Nem az pedig, hanem megtörtént eset. Az is csak ilyen esett, hogy mikor a kiskanász már a szeretetteljes gazdai pofonok nyomán a földre t rül, még akkor is kap ráadásul néhány olyan rugást, hogy törött csonttal kerül az ispotályba.

Tevedés volna azt hinni, hogy csak hatósági intézkedések, földéhség és napszám-börze csinálják ama nép keserü észjárását, a mely karja erejéből élvén, magát kétkezi-munkásnak nevezi. A fentebb említett és az azokhoz hasonló dolgok is hozzájárulnak ahhoz, hogy kedvetlenségek történjenek és morgás halátszoron a nótaszó helyett. Katonai sorát végezve a legény, hazamegy a kaszárnyaéletből azzal a tudattal, hogy őt nem csak hogy valaki joggal üthetné, de még tegeznie sem szabad. Ha ebédel, akár a király is vé-gigmehet a szobán, még csak fölállni sem tartozik előtte, mert joga van ahhoz, hogy a

Mindamellett, talán először életében, leg-alább gyermekkorától, olyan borzongásfélét futott végig rajta.

Mert kérdés: vajjon husból és vérből való volt az az emberi alak, a ki most hirtelen csak előtte termelt, — elgondolkozásában nem vette észre jöttét — vagy maga volt az ördög szöröstől börtöstől, a kit éppen most szöcsköt fel, hogy őt vigye el, mert ilyen eseteket hallott ő már Normandiában eleget.

Hát némi hasonlatosságot csakugyan nem is lehet letagadni — ezek a nagy, merev, fekete szemek valójában felelmet keltettek, ez a magas, száraz alak olyan rejtelmes, ijesztő sőt démoni hatást gyakorolt.

Hanem a következő pillanatban már belátta a vén halász, hogy bizony ez is csak olyan ember, mint ő vagy más, a ki most udvariasan köszöntve kalapját megemelté.

Egy újabb figyelmes tekintet meggyőzte Montard apót arról, hogy az újonnan jött viaszarga színű és beteges kinézésű; egészen valami déli éghajlat szüöttének látszik, a mit francia folyó ny beszédmodor is bizonyított, mikor a vén halászhoz intezte szavait megszólalt:

— Maga Montard Péter halász?

— Az vagyok uram és felemelkedvén, azzal a francia uvariasággal, melyből még ő is, az a nyers, normann halász is részt örökölt — hozzá téve: Montard Péter önnek szolgálójátjára, ha valamiben szolgálatára lehetek?

— Arra kérem, hogy adjon nekem házában lakást, mondá az idegen minden teke-tória nélkül.

Folyt. köv.

közötti részen lesznek elszállásolva. Augusztus 16-án 1 törzstiszt, 17 főtiszt és 520 főnyi legénységből álló katonaság érkezik, kik a Péterfia és Csapó-utca közötti részen lesznek szállásolva. Az augusztus 16-án érkező 600 főnyi katonaság pedig a Nyalason feállított ponyva sátrakba és az ott lévő katonai barakkokban lesznek elhelyezve.

* Vilmos huszáraink Nagyváradon.

Negirtuk a minap, hogy a Vilmos huszárok e hó 26-án, ünneplik meg a voltai ütközet félszázados évfordulóját s hogy ez alkalomból kifolyólag az egész ezred Nagyváradra megy. Az ezrednek Debreczenben időző osztálya tegnapelőtt délben érkezett meg lóháton Debreczenből. Az érkezőknek egy század huszárság és a tisztikar eleje ment. Püspöki alatt találkoztak a huszárok, a hol a szokásos tisztelgés megtörténtével igaz örömmel fogadták a nagyváradiak rég nem látott bajtársaikat. Csakhamar bevonultak a vendégek a Ferencz József lakonyába, a hol megvendégelek a fáradt legénységet, a tisztikar pedig izletes villásreggelizéshez ült. Az érkező legénységgel együtt jött az egész tisztikar Leónehárdi báró ezredessel. Termézetesen velük jött Ferencz József a braganzai herceg is. Tegnapi egész nap kipihenik a fáradalmat és holnap már kezdődnek a gyakorlatok. C-ütörtökön lesz az ünnepek első napja: diszkivonulás, tábori mise és díszbéd, melyre polgári előkelőségek is hivatalosak lesznek. A város egész nap mozgalmassá lett. Az utcákon megjelentek a délczei huszártisztek, kik közül Leónehárdi báró ezredes a Fekete Sasban, a braganzai herceg és többek nagy részét a Pável utca és környékén vettek föl lakást.

* **A főbíró pohárköszöntője.** A legnépszerűbb magyar főhercegről érdekes epizódot elevenítenek föl most abból az alkalomból, hogy Bihar-Diószegen jart. Ugyanis 10 évvel ezelőtt, mikor a főherceg szintén meglátogatta a kis bibarmegyei községet, tisztelgetere rendezett lakomán a főbíró fel akarta köszönteni. Mikor azonban a főherceget meglátta, annyira megjédt, hogy jöhetett 8 nap óta egyebet sem csinált, mint folytonosan magolta mondókáját, nem tudott egy arva szót sem mondani, csak azt dadogta:

— Fenséges . . . fenséges . . .

A főherceg azonban nyájasan megrázta a főbíró kezét, aki erre nagy bátran kivágta:

— Isten hozta a főherceg urat!

* **A gavalér Déli-Vasut.** Ezzel a címmel a Győri Hírlapban Szávay Gyula a lap szerkesztője és kritika tárgyává teszi a Déli-Vasut igazgatóságának egy eljárását. A Győri H. legutóbbi számban ugyanis a következőket olvassuk:

„A Déli-Vasutól sok nóta zengett már különféle szempontból, szóljon most a dal az ő gavalérságáról. A nemzetközi hírlapírói szövetség, mint tudjuk, most tartja a napokban kongresszusát Párisban. A három magyarországi hírlapíró-szervezet, az Orthon, a Budapesti újságírók Egyeülete, és a vidéki Hírlapírók Országos szövetségének felosztottak maguk közt, hogy a Magyarországra eső 30 vagy 35 delegátus közül ki hányat válasszon. A V. H. O. Sz. re esett 5. A vasutak és hírlapok közt fennálló régi szokásos kölcsönös szíves viszonyát fogva megkereste mindegyik egyesület a közbeneső vasutakat a szokásos kedvezmény iránt. A Déli-Vasut hosszú gondolkodás után azt a nagystílű határozatot hozta, hogy az 5 vidéki delegátnak nem ad jegyet, mert ilyenkor csak a vonalai mentén fekvő lapoknak adhat.

Ezt a fenkölt határozatot közölte mindenik taggal, még pedig nehegy a vasut üzlete megszenvedje, bérmentetlenül a vélelőben. Lapunk szerkesztője is megkapta a választ, sietett is azt viszonzni a következő elismerő és aldozatok sorokkal:

Mélyen tisztelt üzletigazgatóság!

Hogy a m. tisztelt igazgatóság a vidéki hírlapírói kar azon öt megválasztott tagjának, aki a nemzetközi hírlapíró kongresszusra Párisba utazik, a déli vasut közbeneső vonalára azon ekből nem ad menetkedvezményt, mert ilyet csak a vasut vonalai mentén fekvő hírlapok munkatársainak ad — ezt az előkelő felfogásra valló határozást el kell fogadni és meg kell érteni, különösen ha az ember figyeembe veszi a vasuti szolgálat igazgatóságát s annak az elhatározást irányító legnemesebb életszervekre gyakorolt káros hatását.

De hogy ezt a mélyen atgondolt üzletpolitikai nyomós határozatot a m. t. igazgatóság még hozzá bérmentetlen levélben hozza az érdekeltek tádomására, már engedelmet kérek m. t. igazgatóság, ez a szaszárnak olyan alacsony fok, amelyre bármely egyfogatú taligásnak a gavalérsága sem engedne meg magának, nem hogy a nagy fuvarozásnak oly magasrangú vállalata mint a Déli vasut.

Ákármi keve-et is merhessen egy szerény folyamodó követelni, egy nagy fuvarostól 10 fillérenyi előzékenységet, illetet és tisztességudást csak megkövetelhet.

Mély tisztelttel

Szávay Gyula
a V. H. O. Sz. alelnöke
lapszerkesztő.

Utóirat:

Az esetre, ha netán a tek. igazgatóság felelni méltóztatnék, ide me'lekelek egy 10 filléres bélyeget a válaszhoz, amellyel áldozok hazám egy ily önzetlen vállalata tekin élyének legalább a levélhordók és szolgák előtt való megóvására.

Ha nem méltóztatik a bélyeget felhasználni, felajánlom azt a Déli Vasut menetjegykedvezményi irodájában megviselt hivatalnokok betegségyező és fürdőzési alapjához. További szívességre kész hívök

Sz. Gy.

* **Nyuli Mihály párja.** Dr. Taub Ármán ugyancsak diszpeldénya azoknak az ügyvédeknek, akik mint Nyuli Mihály lehuzzak a körmeik közé kerülő kliensnek az utolsó szál ruháját is. Ez a derek ferfiu követte el azt a páratlan dolgot, hogy Leipzik testvérek makói cégét beperelte 2 fillér váltóadóssággal. — A nevezett cég ugyanis dr. Taub ügyvéd (?) ur által perelt 309 korona 26 filléres váltóra csak 309 korona 24 fillért fizetett ki. Taub ur kapta magát s a 2 fillérért újra beperelte a céget. Ime egy ember, a ki ügyvédek mondja magát! Igaza van annak, a fővárosi lapnak a melyik Nyuli Mihályhoz hasonlította Taub urat! Az ilyen ügyvédek rontják a tekintélyes magyar ügyvédi kar jóhírnevét, becsületét. — Szégyelje magát Taub fiskális ur!

* **Belovagolt a korcsmába.** Csinos ribilliót rögtönzött tegnap délután Varjas Gyula. Ép, mikor a legtöbben jarkáltak a Teleki utcán, kapta magát s belovagolt Szilágyi Gábor korcsmájába. A öntesben idogáló népség rémülten szadtszet a bátor lovas elő, feldőntve széket, asztalt, üvegeket. Szilágyi Gábor azonban nem vette tréfára a dolgot, hanem kivette a vakmerő lovas s raadásu feljelentette a bünygi osztálynál.

* **Hajduvármegye állategészségügye.** Hajduvármegyében az elmúlt héten a következő állatbetegségek fordultak elő:

Lépfene: Hajdu-Nánás v. 2 u. Hajdu-Szoboszló v. 1 u. Veszettség: Hajdu-Szoboszló v. 1 u. Himlő: nádudvari j. Nadudvar 1 u. Rühkor: nádudvari j. Nadudvar 1 u., Szováth 2 u., Hajdu Nánás v. 1 l. Sertésorbanecz: balmazújvárosi j. Balmazújváros 1 m., Csege 1 u. Sertésvesz: balmazújvárosi j. Balmazújváros 1 t., Csege 1 p. Felső Józsa 1 u., Hajdu-Vámos Pécs 2 u., nádudvari j. Földes 15. u. Nadudvar t., Püspök-Ladány 1 u. Hajdu-Böszörmény v. 1 u. Hajdu-Nánás v. u.

* **Köszönet nyilváníás.** Mindazok, kik néhai Cserep s Mihály temetésén megjelentek s a bánat terhében osztozkodtak, különösen pedig az ev. ref. egyház tisztikara s az 1848—49 iki egyenruhás honvédek, kik teljes számban voltak szivesek megjelenni, fogadják a gyászoló család hálas köszönetét.

* Kassai huszárok H.-Böszörményben.

H.-Böszörményből írja levelezőnk: A Kassán állomasozó 5. hó védhuzár ezred egy százada f. hó 24-diken érkezik városunkba s az egész század a dorogi-utcán lesz elszállásolva. Uniformisokat mi csak sátoros ünnepeken látunk, most kivételesen a parázs szemű fehérlégyönyörködhetik a déli huszárok nyalka öltözetében, az öröm azonban nem sokáig fog tartani, mert a csak pihenőt tartó század másnap reggel tovább fog utazni.

* **Gutenberg-ünnepély.** Gutenberg születésének 500-ik évfordulója alkalmából a helybeli nyomdászok a jövő hó 19-én a Margit fürdő disztermében Gutenberg-ünnepélyt rendeznek. A végleges műsor még nincs összeállítva, de lesz ének, szavalat, felolvasás stb. Mar előre is felhívjuk a közönség figyelmét derék nyomdászaink e kitünőnek ígérkező mulatságára, melynek részletes műsorat közöl-fogjuk.

* A Munkás dalegylet hangversenye.

A Margitfürdő disztermében Szombaton este zajlott le a Munkás dalegylet által rendezett hangverseny. Zsufolásig megtelt a nagyterem minden zuga, s a közönség lelkes ovációkban részesítette ugy a dalegyletet, miot annak törekvő tagjait. Örömmel konstataljuk, hogy a munka emberei meg nem szünő lelkesedéssel kitartással apolják a magyar dal', s ambicióval tölti el őket egyesületük felvirágoztatasa. Buzgó vezetőik által kijelölt helyes irányban haladva a legjobb dalegyletek egyikévé tették Precziz, egybevágó előadásuk meglepte a legkiválóbb zeneértőt is. Kivanjuk, hogy a derek egyesület haladjon előre, a dicsőség utján, s legyen ápolója a magyar szellemnek, a mely legközelebbtől a szépséges magyar dalokban szokott megnyilatkozni.

* **Tűzvész Konstantinápolyban.** Szükszavu tavirat jelenti Konstantinápolyból, hogy hat városrészt lángokba nall. Eddig leégett 150 ház, száz raktár, egy iskola, egy rendőrségi palota. A szultán és gyermekek a nyit kutakba ugrottak. A szultán elrendelte, hogy a leégetteket gyorsan részesítsék segítségben.

* **Lövészet.** 1900. július 22-én tartott lövészet eredménye a következő; Díjat nyertek: Legjobb mélylövessel. Szabó Sandor 2 koronát. Legtöbb körívesséssel. Veszter István 2 koronát.

* **A hires Jámbo társasága szép Luigi Bassi egy nagyobb társulattal, kedden és szerdán a nagyerdei «Dobos» pavillonban előadásokat fog tartani. Az élvezetesnek ígérkező esték-re felhívjuk a közönség figyelmét.**

* **Jótekonyczélú műkedvelő előadás.** A debreczeni aztalos segédekből alakult társaság tanzczal egybekötött műkedvelői előadást rendez, néhai Munkácsi Mihály szobrának alapja javára, a Margit fürdő disztermében, 1900. augusztus hó 4-én, azaz szombaton, mely alkalommal színre kerül: P i r o s B u g y e l l á r i s eredeti népszimű 3 felvonásban. Irta: Cseprigi Ferencz. Rendező: Szegedy Gyula. Személyek: Török Mihály tölgyesi bíró Pongor László Zsófi a felesége B a c z o n y i Erzsike, Kender Julis özevgyasszony Hagymason Tamasszki Ilonka, Menczi, a nevelt leánya Nagy Juliska Csillag Pal manipuláns örmeister R e d a y Lajos Kapitány a huszároknál Sinkovits Ödön, Peták Janos vén huszár

mikor eszik, kénye és kedve szerint élvezzen Hazaérvén, ha szolgálóknak áll, más sorsba kerül, s ha valamely rosszabb szándéku gazdához jut, saját tapasztalatai révén válik benne meggyőződésé az, hogy jobb a németnek szolgálni, mint a magyarnak.

Jóra e dolgok aligba fognak vezetni. Értet enég van ma a cseléd és a gazda között. A gazdának adott esetekben több joga van, mint a menyit a humanitás megenged, más esetekben pedig a csakugyan rossz cseléd ellenében nem védi meg őt, még a jó gazdat sem ez a törvény. Ennek folytán egyfelől elkeseredett a gazdák, másfelől keserű a cseléd. Az igazság pedig hogy hol lóg, azt ki tudna megmondani manapság, mikor fölmentik a vád alól az apagyilkost, mert beizozolta, hogy az apja ütötte; mikor fölmentik az emberölőt, mert beizozolta, hogy tulon-tul sarczolatot?

A cseléd-törvény jogot ad a gazdáknak arra, hogy a távozó cseléd munkakönyvébe, ama rovatokba, amelyek a használhatóságról és hűségéről tanuskodni vannak hivatva, azt írja be, a mit akar. Van, a ki azt írja be, hogy a cseléd használhatatlan, nyelves, torokos, meg még más egyebet is beírhat. Az ilyen könyvvel ellátott cselédet aztan nem fogadja föl senki. A régi tekintetes asszonyok korában nem voltak cseléd-könyvek — azonban ha voltak volna is, nem irkáltak volna bele ilyesmiket. Kik egymással egy udvarban meglenni nem tudtak: elváltak; de az egyiknek sohasem jutott az eszébe, hogy amazit az odaváló másikat az udvaron tul is üldözze. Ez oly régi és oly alapos igazság, hogy az állatban is megvan: a pörtan tul még a kutya sem ugat. A cseléd-törvény ellenben lehetségesse teszi, hogy valamely kedvetlen, vagy indulatos »nagysága« egy egész emberéletnek erkölcsbirójává és becsületbiróságává valva, a maga meggondolatlan tollvonásaival keresetkeptelenné ehessen egy-egy munkaerőt.

Mit fog tenni az esküdtszék, ha egyszer egy ilyen keresetkeptelenné tett munkaerőnek az eszébe jut, hogy a könyvébe irt dolgokért vizontszolgáltatással legyen?

H I R E K .

Az új Nibelungok.

Jaj a fehér embernek,
Ki Pekingben maradt:
Legyilkolá kegyetlen
A vérre szomju had.
Megdobban a fehér faj
Elfásult vén szíve,
Hogy így veszté éltét
Ezer merész hive.

Ott férfiak és hölgyek
S viészló sergek
Védelmek a hazat
Végző lehetetig.
Az agyu döngött és a
Föld szíve dobogott...
»Jaj végvesztély az, melybe
Hősök jutottak ott.»

Hivék, hogy van még hűség
Es van még becsület,
Ki házába fogadta,
Orgyilkos nem lehet...
S ha nincs becsület, hűség,
Ugy van még hatalom.
Vén Europa állt őrt
A közel partokon.

Csalódtak... Hol megszálltak,
Orgyilkosé a ház,
Ahol a becstelenség
S a hűtlenség tanyáz.
Es ami százszor tájább,
Hatalom sem segít,
Vén Europa hűterül
Elhagyta fiait.

De bár magukra hagyva.
Harczoltak hősiég,
Mind egyre-egyre beljebb

Szorult a hű sereg
Mig végre összetörve,
Mind lángba, tűzbe hal...
Ily halált zengett hajdan
A nibelungi dal.

Igy ölte meg Krimhi da
Hagent, a büszke hőst,
A dáliának sergét
S a bator hegedőst,
Ilyen vala a bosszu
Az ifju Siegfriedert...
Hej, szomorubb a végzet,
Mely most sok szívet ért.

Most velük vérezének
A nők s a gyermekek.
A szülők szíve kettős
Halalkint szenvedett.
S kettős átok szóft, sujva
A hűtlen Ázsiát,
Europát, mely versengve
Elhagyta hű fiát.

S a míg a lant leszen, addig
Róluk dalolni fog.
Uj Nibelungok gyaszán
Míljónyi szív zokog.
Elsírja majd a dalnok
A végső pusztulást,
S a kettős hűtlenséget,
A kettős árulást.

Kobold.

* **Mit tárgyal a város?** Debreczen sz. kir. város törvényhatósága a folyó 1900. évi július hó 26-ik napján, — csütörtökön — délelőtt 9 órakor a városbáza nagy tanácsstermben tartandó bizottsági rendes közgyűlésére a következő tárgyak vannak tárgyalásra kitűzve: 1. Polgármesteri jelentés az 1900. évi május és június hónapokról. 2. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak 53743/III. 1900. szám alatt kelt rendelete, a melylyel a bor és szeszfogyasztási adópótlék kezelése, beszedése és ellenőrzése tárgyában alkotott szabályrendeletet jóvá hagyta. 3. A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszter urnak 45,929/VIII/a 1900. számú rendelete a gyampenzár 1898. évi mérlege jóváhagyása tárgyában. 4. Komárom sz. kir. város törvényhatóságának a irata, a melylyel a város gazdasági és közegészségi intézményei jövedelmének állami adók alól mentesítése iránt a képviselőházhoz intézett feliratát hason szellemű felirattal leendő támogatás vegett megküldi. 5. A kolozsvári »Matyás« szobor bizottság kérelme, a Matyás király emlékére Kolozsváron emelendő szobor költségeinek fedezésére adomány gyűjtés iránt. 6. Tanácsi előterjesztés a babaképző intézet végleges elhelyezésére szükséges telek kielőle és tárgyában. 7. Tanácsi előterjesztés az ujonnan épült házaknak közsegi adó aló mentesítése iránt. 8. A debreczeni ev. ref. főiskola gazdasági tanácsának a irata a város által fenntartott büntetőjogi tanszék 300 korona jévalalom emelésének a f. 1900 évi július hó 1-től folyóva tétéle iránt, tanácsi javaslattal. 9. Egy polgári biztosi állás választás ujanb tölése. 10. Tanácsi előterjesztés, a Simonffy-uczai 1-ső számú berház nyugoti részén, a földzin i üzlethelyiségekben huselárusító helyiségek berendezése iránt. 11. Ugyanaz, a váár- és piaci rendtartás megalkotása iránt. 12. Beszler Károly tanácsnok, arvaszeki elnök jelentése az arvaügyek állásáról az 1700 év 1-ső f. léről. 13. Ábrahám László t. főgyész jelentése a város jogügyeinek állásáról az 1900 év 1-ső felében. 14. Tanácsi előterjesztés a Munkácsi Mihály budapesti zobra költségeiről 200 koronával hozzájárulás céljából. 15. A

debreczeni ipurtestület kérelme háromszáz korona erejéig a város nyomdájában ingyen nyomtatás engedélyezésé iránt. 16. Tanácsi előterjesztés a városi közkörházi mosónők 16 korona havi bérének 20 koronára felemelése iránt. 17. Nagy Sándor polgárosítás iránti kérvénye. 18. Haman Róbert kérelme, honosítások esetén a község kötelekébe felvételek kilátásba helyezése iránt. 19. Kálmánczhey Mó volt mezőrendőr kapitány nyugdíjazás iránti kérvénye. — 20. Szabadságolás iránti kérvények. 21. Bábaoklevél kibírdetés. Debreczen jul. hó. Simonffy Imre kir. tan. polgármester.

* **A hajdu-dorogi ev. ref. templom ügye.** Dorogi levelezők írja. A hajdu-dorogi ev. ref. egyház részére, az államépítészeti hivatal előterjesztésére a hó 12 en 4452/1900 sz. a. kir. tanácsos Rasó Hula alispán megadta a veve vet temploma felépítésére az engedélyt. Nem alhat immár semmi akadály utjában annak, hogy a szegény egyház régóta ápolat legszentebb vagját és törekvését megvalósíthassa. — A 16,338 korona és 79 fillér költséggel terv zelt, az idő előre hala dottsága folytán az idén csak tető alá veendő tempom építésére az árlejtés a hó 29-én d. e. 10 órára van kitűzve a község házában, az árlejtési határidő a vállalkozni akarók figyelmébe melgen ajánlatik.

* **A 39. gyalogezred vendége.** Lovetto altabornagy a 39. gyalog ezred megsemmelésére ma d. e. városunkba érkezett.

* **Lehet-e igazgató helyettes tanár?** Megemlékeztünk lapunkban aonak idején arról, hogy Kozma Sándor a b. bősörményi gymnasium igazgató tanácsa helyébe Köblös Samu h. tanárt választotta meg. A választásra vonatkozólag egy bősörményi lap a következőket írja:

A folyó hó 16-dikán tartott gymnasiumi igazgató tanács ülés Kozma Sándor nyugalomba lépő igazgató ur helyére Köblös Samuel id-iglenes tanart vala zította meg gymnasiumi igazgatóvá, az üresedésben levő tanári székeket pedig Szilágyi Benő és Molnar Istvan alapvizsgázott tanárjelöltekkel töltötte be. A legsz velyesebb gratulációkat fűzők a választásokhoz, ha az igazgató tanács ez alkalommal a törvény kereteit megtarja annyival inkább mivel Köblös tanar ur tehetsége és kiváló tulajdonsagai iránt mi is a legteljesebb eismeréssel vagyunk. Egyeniségét alkalmasnak tartjuk az igazgatói allásra, de az a bökkenő, hogy a törvény nem ad jogosultságot ezen allásra senkinek sem addig míg a tanári oklevéle t meg nem szerzi. — A választásnál tehát midőn Köblös ur minősítése es a törvény rendelkezése ellentétbe jutottak, a legnagyobb sajnálattal sem helyezkedhünk az igazgatótanács allasponjára, annyival is inkább, mivel erős meggyőződésünk, hogy ugy a múltban, mint a jelenben azon körülmény volt feltékenyen őrzött gymnasiumunk legajobb karára, hogy a tanári fizetések rend zétlensége miatt nagyobb részben oklevél nem bíró tanárokat voltunk kénytelenek alkalmazni. Iy körülmények között érdek ödvé varjuk, hogy a felsőbb hatóság megfogja-e erősíteni a törvénynek meg nem felelő választást.

* **Katonai elszállások.** A közeli hadgyakólatásra városunkban nagyobb mennyiségű katon csapatok fognak érkezni, melynek egy része a városban a pogaroknál lesznek szállolva, másik része pedig a Nyuason levő terekben. Ez eső csapat, mely all 22 dízt, 15 tisztelvezett és 260 főnyi egységéből, Augusztus 6-an érkeznek mez. E ek 15 napi tartózkodásra a Perfia és Havan utca

kaplar Strebelavszki Lajos, Boros Dani fiatal huszár káplár Borsy Imre, Pennas Muki jegyző Tölgyesen, Balint József, Hajas Muki uradalmi ispan Tóth Ferencz, Kósa Gyurka paraszt legény Borsy Sándor, Leveles Misi gyalog postás fiu Vasita Gyula, I-ső kisbíró Elek István, II-ik kisbíró Orosz István, Öreg béres, Jóska kocsis, Török Mihály cseledei Kulifai Lajos, Szabó Sándor, Panni, Kati, Török Mihály cseledei Némethi Juliska, Némethi Eszike. Egy legény Borbéy Dezső. Egy leány Tóth Mariska. Lajcsi cigány Szepesi Péter. Sütak Kata kártyavető cigány asszony L o ó s Erzike. Paraszt leányok Bálint Maiska, Bálint Juliska, Gál Margit, Nep, buszárók, cigányok, paraszt legények. Történet Tölgyesen. Helyárak; I-ső rendű ülőhely 2 kor. II-op rendű ülőhely 1 kor. 60 fill. III-ad rendű ülőhely 1 kor 20 fill. Álló-hely 60 fill. Tanczje vény 60 fill. Jegyek előre váltthatók; Szabó István, Magyar Ferenc, Knöpfer Miksa, Szegedi Gyula rendező, Szabó Imre penztárnok, Nagy Lajos és Sütő István ellenőr valamint minden szereplőnél és este a penztárnál. A zenét Kiss Gyula jeves zenekara szolgáltatja. Az előadás pont 1/2 8 órakor. A nagyérdemű közönség becses figyelmébe ajánljuk a „ötékonyzést a műkedvelő ifjuság rendezői.

Színház.

A debreczeni színészek hangversenye. A debreczeni színtársulat itt időző tagjai, a mint azt már jeleztük, holnap este a Margit fürdő dísztermében hangversenyt rendeznek. A hangverseny egyúttal jubileumi ünnepe lesz Püspöky Imrénék, ki 35 év-n át volt a színészet buzgó katonája. A hangverseny rendezősége már megállapította a végleges műsort, melyet alább közlünk. Figyelmébe ajánljuk közönségünknek a hangversenyt, mely mindenesetre kitűnően fog sikerülni. A műsor a következő:

A debreczeni színház tagjai 1900. július hó 24-en a „Margit“ fürdő dísztermében színi előadással Püspöky Imre 35 éves jubileumával egybekötött j ó t é k o n y c z ő l u hangversenyt rendeznek. A hangverseny műsora a következő: Süketnek kell lenni. Damoiseau Araayossy Gyula. Englatine leánya Pavay Ilonka. Bonifacsz, inas Püspöki Imre, Placido, uracs K a r a c s Imre. Kertész, rendőr. — 2. Örök szerelm, Brahmstól énekli K. Galyasi Paula. 3. Szerelmi álm, keringő, énekli Környey Béla. 4. Vig monológ, előadja Püspöki Rózsika. 5. Népdalok, énekli Karacs Imre. 6. Szavalt, előadja Pavai Ilonka. 7. Lili keringő énekli K. Galyasi Paula. 8. Kornevilli belépő énekli Környey Béla. Helyárak: Zsólye 2 kor. Kőrszék 1 kor. 60 fill. Zartszék 1 kor 20 fill. Állóhely 80 fill. Katona és deakjegy 60 fill. Kezdeté 8 órakor. — Jegyek előre váltthatók László Albert könyvkereskedésében és este a penztárnál.

Zsidót eszem! . . .

A „Győri Hírlap“ból vesszük át ezt az érdekes, aktuális, minden tekintetben megzivilendő cikket.

Fertelmes egy módás. Ha Bécs város főpolgármestere, Lueger mondja annak táian elhiszik az ő atya-fiai ott; de nekem győri embernek, hogy olyan emberevő-képességem volna, nem hiszik el itt, a hármas folyó menten: Győrött.

Ne is higgye el senki, hogy emberevőség emelkedtünk volna ebben az édes városban, a mely nem Bécs, meg azután veszett érzelmeikkel egy polgárának a szíve sincs eltelve.

Szmrecsányi Pal, zepesi rom. kath. püspök szavai jutnak eszembe. A méltóságos püspök ezeket mondta Horowitz, alsókubini főrabbinak: . . . Önök is olyan vallásból nyerik lelkesedésüket, a mely a római katolikus hitnek alapját képezi . . . Isten dicsőítése közös törekvésünk marad és ez legelőször és főképpen a tiszta és kölcsönös szeretetben és becsülésben nyilatkozik . . .

„Kölcsönös szeretet“: szép fogalom. Ha ez a társadalmi életben meg testesül, megszületett ezen a sárgómbön az igazi boldogság. En láttam, észleltem a kölcsönös szeretet megnyilatkozását, itt Győrött.

Nehéz beteg egy őszbeborult pápista asszony. Mellette a jó Glücksmann Antalné urasszony. Ez utóbbi izraelita, de egy csöppet se alterálja őt a beteg vallása; úgy szereti azt a rá nézve idegen, keresztény beteget, mintha saját hitsorsosa, — sőt többet mondok, oly gondosan dédelgeti, mintha: édes anyja volna . . .

Te édes, jó izraelita asszony, áldjon az Isten érte! . . . Te, azon a rögső úton is tudsz virágot növeszteni, hova mag se hullott. Győri vagy: nem csodalom, ha lépted nyomán az emberszertetet virága nyílik! . . .

Megható kis eset; most még csak cikkennek címét kell csápán megmagyaráznom, mivel nagyon harapós.

Evekkel ez-lőtt meg. Tamásy József még akkor élő ember volt s a népszínmű alakjainak nagymestere. Ez a kipótolhatatlan művész, népszínmű enekes Széke-fehérvártott volt vendégszerepleni. Előadás után betért egyik ráczvárosi kocsmába. Vagy tíz szálás parasztleány iddógált ott.

Tamásy József művésznünk a magyar nép fiainak haragját akarta megtapasztalni, a mikor az megnyilatkozik: szívből és az arczon. Számított a behozandó husángokra is, a mikkel igen alaposan meg lehet magyarázni, hogy ne bantsd meg a fehérmegyei legényt, még édes magyarszóval se.

— Kocsmáros uram, bort ide! — Magyis patasztot eszem! — kiáltott a művész.

A leányok szeme megvillant és mozgolódtak. Tamásy pedig nagyon örült ennek a jelenetnek.

— Budapesten hűséggel eljátszom a parasztleány szerepemet, dűnyögte magában.

— Kocsmáros uram, parasztot eszem! kiáltott ismét.

— Bocsánat ilyesmivel nem szolgálhatok.

— Van a másik asztalnál elég!

Bizony a tulsó szölgletből aztán előlépett egy szép szál legény.

— No hát egyen meg az ur ha bir, és e közben felgyűrte az inget a kajain, en is paraszt vagyok!

A hatalmas termetű színművész is gyümöszölte a kabátja ujját.

— De mégis mielőtt csüiökre mennénk, mondja meg a ténsur, miért akar parasztot enni?

— Mert szeretem! És átölelte azt a szép szál legényt . . .

A fiu karja lehanyalott.

— Mért nem mondta ezt nekem a tánsur mindjárt? — eszem a jó lelkét!

— Tanulmányozoi akartalak tüket.

— Hát falusi mester az ur?

— Nem színész vagyok.

— Vagy ugy? Hát komédias!

— No akkor üljön maga is mellénk.

Elpoharazgattak. Hogy meddig, azt az a székefehérvári kocsmáros tudja. — De hogy a népszínház közönsége mindig igazi, jó paraszt legény alakot látott Tamásyan, az is bizonyos.

— Zsidót eszem! — mert tisztelem és szeretem! — Mondom en.

— „Parasztot eszem, mert szeretem!“, mondta Tamásy művésznünk.

— „Ezen cikk íróját megeszem!“ — ordítja Lueger uram.

Nem bánom; hátha az első harapásnál bomlik meg a magyarok bécsi jó barátja?!

Körmendy Pál.

Az élet mindenek felett.

Mindenki saját akarata szerint rendezi be életét. Mindamellett azonban ezt csak viszonylagosan tehetjük, mert mindnyajan alá vagyunk vetve egy magasabb akaratnak, a mely ellen hiába küzdünk. Vannak akiknek élete telve

van örömmel és boldogsággal, de a legtöbb ember bizony sok szerencsélenséssel, szenvedéssel kénytelen megküzdeni. A legborzasztóbb az egészség elvesztése. Fajdalmas betegség hamar tönkre teszi a nyugalmas napokat s szenvedés út tanyát ott, a hol vigszágnak kellene lenni. Mert mi drágább az egészségnél? A vagyon, a család boldogság, a baráti szeretet elveszti értékét, ha a betegség által elgyöngült test szenved. Pedig hát mindenkinek joga van az élethez. S éppen ezért írjuk e sorokat. Meg kell találni a módot, hogy a jogos örömknek, az életnek örülhessünk. Az egészség alapföltétele a tiszta ellentállásra képes vér. Ha különféle körülmény következtében e tulajdonságok egyiket vagy másikat elveszti, oly gyógyszerrel alkalmazni, mely a veszteséget kipótolja. Csudálatosan hatásosak a vér teljes újraelállítói, a dr. Williams-féle Pink-pilulák. Visszaadják a beteg egészségét, elgyöngült erejét. A vérszegénység, sárgaság, idegbetegségek, reuma, bármilyen legyen is az oka, elműlik alkalmazásuk által. Herz István perjamosi lakos levele is bizonyítja:

Boldog vagyok, — írja — hogy tudhatom önökkel, hogy a Pink-pilulák feleségem egészségét teljesen helyreállították. Kitűnőnek e pilulák s nagyon jótékony a hatásuk. Mikor láttam bámulatos hatásukat, fiamon is próbáltam velük s már azonnali észrevehető a hatás. Ő még szedi a pilulákat s én reményvel várom az eredményt.

Kapható minden gyógyszerárban, valamint a magyarországi főraktárban **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest, Királyutca 12.** doboza 1 ft 75 krert, vagy 6 doboz 9 frtert.

CSARNOK.

A Panna szíve.

Írta: **Sebesi Samu.**

I.

A nagy fogadóban vidám zene hangzott ki az utcára. A tágasabb ivóban a falu fiatalága járta a tánczot. Egy-egy heves csárdás után betértek a kisebb mellék-szobába, enyhíteni a szomjuságot a zsidó vinkó-jával.

Bartos Pali csak úgy, az üvegből nyelte a bort. Olyan komoran könyökölt az asztal végére, mint a kinek nincs helyén a szíve. Nem tudott megbarátkozni azzal a gondolattal, hogy néhány nap múlva be kell rukkolni katonának.

A megszokott csöndes othonból ell kell mennie idegen városba. Itt hagyja faluját szép sugár tornyával; itt hagyja az erdőt madarak dalával; itt hagyja a mezőt ezer virágával. Itt a kicsi házat, a melynek kertjében rózsabokor nyílik s melynek eresztében fecskemadar fészkel.

Aztán még itt hagy valakit, a kit oda nem adna a dalos erdőért, virágos mezőért, semmifele kincsért. Itt hagyja nagy boldogságát, szíve bálványát, a gyönyörűséges Szőke Pannát.

Ezért érez most keserves, szilaj banatot. Háborog a vére és nem álja meg, hogy kemény öklével ne csapjon a rozszant asztalra, melyen csak úgy tánczolnak az üvegek és poharak.

Az asztal tulsó végéről gunyosan szól le Kapor Gyurka:

— De nagy a virtusa, még pedig nem eszi a császár kenyerét!

Bartos csak úgy foghegyről feleli:

— Emberek adják azt nem diddabnak! . . .

— Ne tene! Nem fér el beune g kurázsif — gunyolódott tovább Gyurka. Add alább valamivel, hé:

— Nem én, hé!

— Megvár az, ha igazán szeret.

— Nem a te gondod!

— Majd gondját viselem!

— Nem bízzák kutyára a lovat!

Kapor elsápadt a haragtól:

— Ne hívő a kutyát, megtalál harapni!
Az asztalra könyöklő Bartos felkapta a fejét. Szemei megvillantak s a mint talpra ugrott, messze rugta a székét. A szoba közepére patant és a mellére csapott:

— Itt vagyok! Hadd lám!

A vetélytárs kissé mezdöbbsent a szilaj, elszánt haragtól, a mely a Bartos arcán lángolt. Szótlanul zavarodva tekintett körül, míg emez a dühtől elrekedt hangon kiáltotta feleje:

— No! Marj meg hát, kutya!

Kapor Gyurka reszketve nézte a toporzókozó legényt, a ki most hirtelen megtorpant. miot a prédájára ugró fenevad.

E pillanatban megnyílt a nagy táncolószoba ajtaja s fűgén mosolyogva szaladt be Szőke Panna. A hárgos legény mellé simult s gömbölyű karját a nyaka körül fűzte.

Mint mikor hirtelen szivárvány ragyog fel a viharos felhő alatt, úgy olvadt át a legény haragja Panna ölelésétől szelid verőfénybe.

— A miéket huzzák, Pali — szólalt a leány s kaczagó ajkai közül kifeletek fehér fogsorai.

Bartos Pali elfeledve haragját — elfeledte vetélytársát, csak mélységes szerelemmel nézte a leány szép szemeibe. Majd derékon ölelte, s mintha semmi sem történt volna, vígan pördültek ki a tánczókák között.

A czimbalmon pengett a friss nótá. Pali össze ütötte a bokáját s szerelmes babájával szilaj tűzes táncra perdült.

— Harom a tánc kiállította valaki!

— Tizenhárom — tödította Bartos. Pattintott nagyokat és paskolta a csizmája s árát.

Csak akkor fogta el ismét valami keserű bubánát, mikor vége volt a táncnak és leány, legény takarodott hazafelé.

Már derengett a hajnali fény s a korán kelő fecskék csicseregtek a háztetőkön. Hűvös reggeli szél lebbent meg s Szőke Panna dideregve húzódott a legény mellé, a ki gyöngyöde ölelte át, aztán szelid érző hangon kérdezte.

— Igaz lelkedből szeretsz?

A leány szorongatta Bartos Pali kézeit, — még szorosabban simult hozzá, mintha mondta volna:

— Kétkeddel bennem?

— Ha oda leszek 3 esztendeig, hü maradsz-e hozzám?

Panna ráemelte nagy sötét szemeit, mintha így szólott volna:

— Nem érzed mennyire szerettek?

II.

Mikor Bartos Pali indult katonának, Szőke Panna elkísérte a falu határáig s könyveivel tele sirta zsebkendőjét.

Aztán eltelt egy, eltelt két esztendő. Pálnak csak a birét hallotta, csak a leveleit látta. Azt is ritkán. De ha táncz volt, ha lagzi volt a faluban, mindig találkozott Kapor Gyurkával. Előbb csak úgy távolról nézegették egymást... Aztán szóba is álltak:

— Mikor irt Pali levelet? — kérdezte Gyurka.

— Aratáskor utójára! Hirét se hallottam azóta.

— Hatha elfeledt, ingerkedett Gyurka.

— Ha el is — felelte Panna — van még legény a faluba.

— Van, van! De hát a szerelem mit vétett!

— Ha igazán szeretett volna, eljött volna Karácsonykor. Más legény is meglátogatta a babáját.

Kapor Gyurka e közben gondoskodott egy kis mende-mondáról is. Azt beszélték a faluban, hogy Bartosnak szeretője van. Ha kiszolgálja a katonaságot, feleséggel jó haza. Szóba hozta ezt Gyurka a leánynak:

— Pali mást szeret, ha igaz!

— Verje meg az Isten — pityergett Panna!

— Pedig ugyancsak bomlott érted!

— Csak bolondított!

Mikor aztán egyik vasárnap a tánczba találkoztak, Gyurka elvette a Panna kendőjét:

— Vissza sem adom!

— Bolondoz ám kigyelmed is!

— Nem én! Szerettek akkor is, szerettek most is, jobban mint akárki. Hűségesen, igazán. Kérdezd meg a szivedet, mit felel rá?

Panna lesütötte a szemeit és babrált a kötényével. Gyurka folytatta:

— A mi volt, rég volt. Igaz se volt!

Egyet mondok Panna. Eljönne-e hozzám?

— Megmondom, ha haza kísér a tánczából...

Akkor is hajnal volt, csicseregtek a fecskék a háztetőkön, mikor Kapor Gyurka megkérdezte másodszer is:

— Eljönne-e hozzám?

Szőke Panna forró, edes csókkal felelt. Hát bizony ez világos, érthető bezed volt. Mikor megérett a kukorica, egy parlett belőlük.

III.

A lakodalom után egy esztendő se telt el, Bartos Pali levelet irt az edes apjának, hogy várja, mert ekkor meg ekkor haza érkezik. Az öreg Bartos meg is örült a levélnek, de meg is ijedt tőle. Mert mit tesz vajjon a fiu, ha meg tudja, hogy férjhez ment a kedvese? Akkor nem irta meg neki, hogy ne bankodjék miatta, de most már megtudja s még valami bolondot cselekszik.

Bartos Pali levelet templomozás után olvasta fel a kántor, mivel az öreg Bartos nem igen látta a betűit. Csakhamar híre terjedt a faluban, hogy hazajön Pali.

Kapor Györgynének dobbant egyet a szíve. Nem szól az urának, nehogy azt higgye, hogy így vagy úgy.

A következő vasárnap csakugyan megérkezett Bartos Pali. Az egész falu népe sietett megbámulni a messzről hazatért, katonaviselt embert. Az asszonyok öszeszugtak:

— Szép ember lett beöle! De megügyesedett.

Palit rossz sejtélem kezdette gyötörni mert nem látta Pannát, aztán meg a nevet sem emítette senki.

Mikor a falusiak eltávoztak, az edes apjához fordult:

— Hat Panna?

Az öreg habozva felelt, de vigasztalni is akarta:

— Hagyd el! Gombház ha leszakad lesz más!

Az erős legény elsápadt s majdnem sirva dadogta:

— A másé lett ugye?

Az öreg ember csak a fejével intette, hogy ugy van.

Pali ehallgatott. Tűdött, töprengett egy ideig, aztán úgy tett, mintha belenyugodnék a sorsába. — Talán abba hagyja az egész dolgot, ka legény pajtasával el nem megy a nagy fogadóba áldomást tartani a viszontlátás örömeire. Az itától azonban fellobogott a vére. Mégis csak köszön Pannának, gondolta magában. Észrevétlenül tűnt el a társaságból s egyenesen Kapor György házához ment. Csak az asszony volt otthon. Mikor a félig ittas legény betoppant az ajtón, Ka orné megrettent.

Pillanynyi csend után Bartos Pali gunyosan szólott:

— Köszönöm Panna, hogy hü m...

radtal!

Kapornének még rózsább volt az ajaka még gömbölyűbb volt a karja, még szebb a mosolygása. Nézte nézte a legényt, mintha öté szemeivel meg akarná babonázni — aztán egészen melléje simult, felemelte karjait és mig átölelte tartotta régi szeretőjét, ingerő ajkait csokra nyújtotta.

A legény szédülni kezdett s hogy el ne tanorodjék a szívére szoritotta az asszonyt, a ki lehunyta sötét pillit és szenvedélyesen susogta:

— Szerettek... Verj meg! Ölj meg!

Nem bánom A tied vagyok...

Bartos Pali felretent. A v rász eltűn...

lelkéből s csak egy asszonyt tartott a karjaiban, a kit szeret, én mán nem becsül...

Mikor baza felé ment szembe találta Kapor Gyurkót, a ki gyorsau tért ki az utjából.

Bartos nevetett, gunyosan, keserűen és megszólította a húzódo embert.

— Ne kerűj Gyurka! Szent a békeség. É demes is azért.

— Mi lette ezt? — tűndött Kapor. Bizonyosan elment a sütni valója.

M. á. vasutak menetrendje 1900. május hó 1-től.

Debreczenből indul:

	d. u.	6. p.
Budapest felé (gyorsvonat)	d. u.	4 16
Budapest felé (gyorsvonat)	reg.	9 01
Budapest—Nagyvárad felé	d. u.	12 36
Budapest—Nagyvárad felé	este	10 27
P.-Ladány—Nagyvárad felé	d. u.	3 37
P.-Ladány—Nagyv. minden kedden déli	12	—
Csak P.-Ladányig vegyes vonat	este	7 10
Szatmár—M.-Sziget felé	d. u.	3 56
Szatmár—M.-Sziget felé	este	7 58
Szatmár—M.-Sziget felé	éjjel	2 56
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	d. u.	12 17
Szatmár—M.-Sziget felé (gyorsv.)	este	6 46
Csak Szatmárig	reg.	5 22
Miskolcz—Kassa felé	reg.	8 22
Miskolcz—Kassa felé	este	6 58
Szerencs—S.-A.-Ujhely—Kassa felé	d. u.	4 01
	m. áll. v.-tól	reg.
	vásártérről	reg.
H.-Böszörmény—	m. áll. v.-tól	d. u.
B.-Sz.-Mihály felé	vásártérről	d. u.
	m. áll. v.-tól	d. e.
	vásártérről	d. e.
Fűzes-Abony felé	m. á. v.-tól	reg.
Fűzes-Abony felé vásártérről	reg.	5 —
Ohat-Kócs—Polgár felé	m. á. v.-tól	d. u.
Ohat-Kócs—Polgár felé vásártérről	d. u.	4 27
Derecske—Nagy-Léta felé	reg.	8 35
Derecske—Nagy-Léta felé	d. u.	4 21

Budapestre érkezik:

A reggel 9 ó. 01 p.-kor induló gy.-v.	d. u.	1 50
A déli 12 ó. 36 p.-kor induló sz.-v.	este	8 10
Az este 10 ó. 27 p.-kor induló sz.-v.	reg.	5 45
A d. u. 4 ó. 16 p.-kor induló gy.-v.	este	9 40

Budapestről—Debreczenbe indul:

A d. e. 11 ó. 44 p.-kor érkező gy.-v.	reg.	6 50
A d. u. 3 ó. 36 p.-kor érkező sz.-v.	reg.	9 15
Az este 6 ó. 50 p.-kor érkező gy.-v.	d. u.	1 55
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	7 05
Az éjjel 2 ó. 40 p.-kor érkező sz.-v.	este	9 15
(P.-Ladányig gy.-v. átszálással)		

Debreczenbe érkezik:

Budapest felől gy.-v.	d. e.	11 44
Budapest—Nagyvárad felől	d. u.	3 36
Budapest—Nagyvárad felől gy.-v.	este	6 26
Budapest—Nagyvárad felől	éjjel	2 33
Budapest felől	reg.	7 40
Kolozsvár—Nagyvárad felől	reg.	5 14
M.-Sziget—Szatmár felől	reg.	7 51
" " " " " " " "	d. u.	12 16
" " " " " " " "	gy.-v.	d. u.
" " " " " " " "	d. u.	3 55
M.-Sziget—Szatmár felől	este	10 12
Csak Szatmárról	este	6 45
" " " " " " " "	(gyorsv.)	este
" " " " " " " "	este	8 46
Kassa—Miskolcz felől	reg.	8 07
Kassa—S.-A.-Ujhely—Szerencs felől déli	12 07	
Kassa—Miskolcz felől	este	7 53
" " " " " " " "	vásártérre	reg.
" " " " " " " "	máv.-hoz	reg.
B.-Sz.-Mihály—	vásártérre	este
H.-Böszörm. felől	máv.-hoz	este
" " " " " " " "	vásártérre	d. u.
" " " " " " " "	máv.-hoz	d. u.
F.-Abony felől vartérre	d. u.	5 27
" " " " " " " "	m. á. v.-hoz	d. u.
Ohat-Kócs—Polgár felől vásártérre	reg.	7 50
" " " " " " " "	máv.-hoz	reg.
Derecske—Nagy-Léta felől	reg.	7 18
" " " " " " " "	d. u.	3 13

Nyílt-tér.

Mint hogy a tavasz előrehaladásával **csecsemőt, gyermeket és felnőttet** egyaránt fenyeget a **járványok veszélye**, ismét csak a minden alkalommal hálásan fogadott

M O H A I

AGNES-FORRÁSUNK

vízének használatát ajánljuk. Egyrészt mert **olcsó, igen kellemes és tiszta ivóviz** lévén, a tavaszi és nyári évszakokban kedvelt **élvezetszerként** szerepel, más részt mert **dus szénsavtartalmánál** fogva **specifikus óvószer is a tífus, cholera és a gyermekek tífoid-szerű tavaszi-nyári hasmenése** ellen. Ehez járul még, hogy a csecsemőt is megvédi az ilyenkor nagyon veszélyes **hurutos bélbántalmak ellen, míg szoptatója e víz használata folytán nagyon kedvező összetételű és bőséges tejet nyer.** A már meglévő **gyomor- és bélhurutot** gyermekeknél és felnőtteknél gyógyítja. Kellemesen hatván be szénsavánál fogva a gyomor és bél idegeire; a gyermekek **lázás megbetegedéseinél pedig nélkülözhetetlen, hűtő, húgyhajtó és a szomjat csillapító** hatásánál fogva

Kedvelt borviz.

A mohai Agnes forrás kezelősége.

Főraktár:

Édeskuty L.

es. és kir. udvari szállító

BUDAPEST. V., Erzsébet-tér 8.

Kapható minden gyógyszertárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

APRÓ HIRDETÉSEK

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Leány, női kalap üzletben, ki az eladásban és készítésben elegendő ügyességgel és jártassággal bír, azonnal alkalmazást nyer a Párisi Divat Áruházban Debreczen a főposta mellett. 10.

KÖLCSÖNZSÁKOKAT

jutányos díj mellett kölcsönöz, mindenféle új zsákokat és kitűnő vizhatlan ponyvákat olcsón ajánl

Grünberger Ignácz
zsák-kölcsönző üzlete
DEBRECZEN,
Batthyányi utca.

A t. szülők figyelmébe!

A német nyelv elsajátíthatása czéjából Szepes megyei Merényben egy állami tisztviselő özvegye elfogad 1-2 elemibe járó fiúcskát a jövő tanévre. Jó felügyelet és barátságos biztosítatik. Felvilágosítás Szabó Mihály urnál V., Hunyadi-utca 23. nyerhető. 20.

Czipőket férfi és női, kitűnő anyagból igen olcsón készit Lebovits Zsigmond czipész Debreczen, Piacz-utca 43.

Nedves falak gyökerez szárazzá tét-lét elvállalja valódi természetes aszfalttal Lukács Vilmos beton, ezement, tetőfedő és aszfalt vállalata Debreczen, Hatvan-utca 5. 21.

2 Zala-Drill soros elő-gép, teljesen jó karban, feltűnő olcsón eladó Klein Jakab gépraktárosnál, főpiacz, főtrafik udvar. 5.

Pártoljunk a hazai ipart!

Első debreczeni fésűgyár

Kandia-utca, 15 szám.

Ajánlja a legjobb ökor és bivaly szaruból készített fésűből dusan berendezett raktárát a n. é. közönség szives megtekintésére. Készit továbbá minden szaruból előállítható tárgyakat a legjutányosabb árak mellett.

Ismét eladónak megfelelő engedmény!

Üzvanitt egy — a gépkezelésben teljesen jártas — magyar illetőségi szakember azonnal alkalmazást nyer.

Elsőrendű hazai szakerőktől!

Szállítok:

Saját termésű **gyümölcs és szőlőből 5 kg-tól** fölfelé, minden mennyiséget jutányos áron. **Dinnye, paradicsom, zöld ugorka és paprika** szállításánál a helyi piaczi árak mérvadóak. Pénz előre küldendő, különben utánvétetik. Jóhírű czeggel esetleg kötést csinálók.

GONDA K.

szőlőtulajdonos
Ujvidék.Lüszter köpeny
6 frt.Ing blous
1 frt.Őszi kabát, selyem
béléssel 5 frt.

Feltétlenül a legelőnyösebben vásárolunk

szolid és izléses

női felöltőket és **diszített női kalapokat****RÓZSA LAJOS**

női divat termében

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Divatosan diszített
női kalap 3 frt.Búr kalap
2 frt.Selyem ernyő
2 frt.